

Justyna Wyszyńska

Muzeum Niepodległości w Warszawie

Tekla z Bądarzewskich Baranowska – już nie zapomniana kompozytorka z Mazowsza

19 października 2022 roku w Muzeum Niepodległości w Warszawie odbył się wykład dla przewodników turystyki miejskiej, i nie tylko, pt. *Tekla z Bądarzewskich Baranowska – już nie zapomniana kompozytorka z Mazowsza*. Dr Beata Michalec, biografka Tekli z Bądarzewskich Baranowskiej, autorki *Modlitwy dziewicy* (*La prière d'une vierge*), przeniosła licznie zgromadzonych słuchaczy w magiczny świat XIX-wiecznej Warszawy, w której żyła i tworzyła swoje utwory kompozytorka.

Dr Beata Michalec postawiła sobie za cel wydobyć z niepamięci biografię i dokonania kompozytorki rodem z Mazowsza, a wszystko to na bogato zarysowanym tle epoki. I tak powstały dwie publikacje: *Tekla z Bądarzewskich Baranowska, autorka nieśmiertelnej „La prière d'une vierge”*. *Miejsca, czas i ludzie* (2012) oraz *Tekla z Bądarzewskich Baranowska – zapomniana kompozytorka z Mazowsza* (2016). Pomysł na zorganizowanie wydarzenia w murach Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów narodził się, kiedy to padło pytanie za milion. W programie telewizyjnym „Milionerzy” uczestnik usłyszał pytanie: „Kto w połowie XIX wieku skomponował słynną *Modlitwę dziewicy*, utwór grany w Europie, w Stanach Zjednoczonych, ale najbardziej i do dziś popularny w Japonii?”. Pan Tomasz Orzechowski z Łodzi udzielił poprawnej odpowiedzi i wygrał milion, a dzięki temu Tekla Bądarzewska miała swoje pięć minut w telewizji.

Dzieje Tekli z Bądarzewskich Baranowskiej, to historia wyjątkowej kompozytorki, której przyszło żyć i tworzyć w trudnych czasach,

między Powstaniem Listopadowym a Powstaniem Styczniowym, zapomnianej przez naród, niedocenionej przez krytyków. Utwór wszech czasów, który skomponowała Bądarzewska, grany był w całej Europie, w Stanach Zjednoczonych, ale najbardziej do dziś popularny jest w Japonii. W czasie wykładu zaprezentowana została genealogia rodziny Bądarzewskich i Baranowskich, miejsca związane z ich losami oraz imponujący katalog utworów kompozytorki, wydanych na całym świecie. Zgromadzeni na sali multimedialnej Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów uczestnicy spotkania wysłuchali *Modlitwy dziewicy* w interpretacji Marka i Wacka – duetu fortepianowego założonego przez Wacława Kisielewskiego i Marka Tomaszewskiego. Utwór pojawił się na płycie wydanej w 1981 roku *Marek i Wacek grają utwory romantyczne*.

Dr Beata Michalec przeprowadziła wykład w sposób angażujący publiczność, zadając nieoczywiste pytania. Pojawiła się także zagadka muzyczna. W skomponowanym przez Bądarzewską *Mazurku Es-dur* publiczność miała wychwycić ukryty utwór. Z sali od razu padła poprawna odpowiedź – kompozycja zawierała fragmenty popularnej pieśni patriotycznej, która potem stała się naszym hymnem narodowym.

Choć Bądarzewska nie dorównuje kunsztem wielkim kompozytorom epoki romantyzmu, wciąż zdobywa serca melomanów na całym świecie, dlatego warto postać tę przywoływać i pielęgnować jej dorobek artystyczny. I jak pisze dr Beata Michalec w jednej ze swoich publikacji: „Wierzmy, że Tekla powróci na stałe do Warszawy, do Mławy, do wszystkich tych miejsc, gdzie żyją ludzie, którzy chcą słuchać jej muzyki. Mamy nadzieję, na ponowne wydania jej kompozycji. Kto wie, może dzięki swojemu urokowi staną się remedium na szaleństwo i pośpiech naszych czasów?”¹.

Justyna Wszyńska

¹ Beata Michalec, *Tekla z Bądarzewskich Baranowska, autorka nieśmiertelnej „La prière d’une vierge”*. Miejsca, czas i ludzie, EKIBN Studio PR, Warszawa 2012, s. 12.